

KROZ PROJEKT "SINERGIA", AZRRI NA GORTANOVOM BRIJEGU OTVORIO ENERGETSKI HELP DESK

Ušteda energije za poljoprivrednike

Za dobrobit istarske poljoprivrede

Edukacijski gastronomski centar Istre

Energetski help - desk

Jasenka Kapuralin

Energetski help - desk ne radi samo na Gortanovom Brijegu, već jednom tjedno i u Puli, gdje AZRRI-jevi informatori gostuju u informacijskom centru EDIC na Giardinima gdje se mogu dobiti sve informacije o energetske učinkovitosti u poljoprivredi, ali i o mjerama i potporama za ruralni razvoj

Piše **Gordana ČALIC SVERKO**

Zgrada AZRRI-jevog Edukacijskog gastronomskog centra Istre na Gortanovom Brijegu kraj Pazina od lipnja je bogatija za još jedan ured, energetski help - desk, koji je opremljen i uspostavljen u sklopu EU projekta SINERGIA. Svojevrsan je to servis istarskim poljoprivredno-prehrambenim tvrtkama koje na jednom mjestu mogu dobiti sve potrebne informacije o mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti. Drugim riječima, na raspolaganju je svima koji u istarskom poljoprivrednom sektoru žele uštedjeti energiju, a time i novac.

Prvi u Hrvatskoj

Projekt SINERGIA "Povećanje energetske učinkovitosti prijenosom inovacija poljoprivredno-prehrambenim tvrtkama Mediterana" financirao se iz europskog programa MED koji je trajao 25 mjeseci i završen je krajem lipnja. Ukupna vrijednost je dva

milijuna eura, od čega 196.000 eura bilo namijenjeno za AZRRI- Agenciju za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin.

U sklopu projekta SINERGIA, uređeno je 110 četvornih metara prostora na prvom katu AZRRI-jeve zgrade na Gortanovom Brijegu, s više funkcionalnih prostorija: učionicom za tečajeve, seminare i javna događanja, uredom u koji je smješten i tim za razvoj europskih projekata i energetskim help-deskom.

Help - desk ne radi samo na Gortanovom Brijegu, već jednom tjedno i u Puli, gdje AZRRI-jevi informatori gostuju u informacijskom centru EDIC na pulskim Giardinima i tamo su na raspolaganju za informacije o energetske učinkovitosti u poljoprivredi, ali i o mjerama i potporama za ruralni razvoj općenito. Energetski help-desk uobičajena je praksa u zemljama koje su kao partneri sudjelovali u projektu, na Mediteranu ih ima četrnaest, a ovaj AZRRI-jev prvi je takav u Hrvatskoj.

Promicanje energetske učinkovitosti u poljoprivredi

U cilju promicanja energetske učinkovitosti u poljoprivredi postignut je dogovor i s tvrtkom Riteh d.o.o., liderom na području energetske učinkovitosti u Hrvatskoj, o održavanju besplatnih edukacija, u prostorijama energetskog help - desk. Radionice će biti namijenjene poljoprivredno-prehrambenim tvrtkama s ciljem što većeg povlačenja sredstava na natječajima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

- U budućnosti će biti sve veći naglasak na energetske učinkovitost u poljoprivredi, kao i uzgoj sirovine za proizvodnju biogoriva. U takve projekte uključiti će se i AZRRI d.o.o. Pazin sa svojim energetskim help - deskom, s obzirom da za to postoji mogućnost, ističe Kapuralin.

Projektne partneri SINERGIE

Partneri na projektu SINERGIA su ENEA -talijanska nacionalna agencija za nove tehnologije, energiju i održivi gospodarski razvoj, FEDERALIMENTARE - talijanski savez prehrambene industrije, CRITT-PACA - Francuski regionalni centar za prijenos inovacija i tehnologija u poljoprivredno-prehrambenom sektoru, FIAB - Španjolski savez za industriju hrane i pića, SEVT -Savez grčke prehrambene industrije, CRES -Grčki centar za obnovljive izvore energije, GZS Slovenska gospodarska komora gospodarstva i industrije, AZRRI - Agencija za ruralni razvoj Istre d.o.o. Pazin te SETBIR- Turska unija za mliječne proizvode, govedo i prehrambenu industriju.

Cilj projekta SINERGIA je poticanje prijenosa tehnologije poljoprivredno-prehrambenim tvrtkama malog i srednjeg poduzetništva u sedam mediteranskih zemalja uključenih u projekt; Italija, Francuska, Španjolska, Slovenija, Hrvatska, Grčka i Turska. Konkretno tehnološke mogućnosti pružene su u sedamdeset pilot tvrtki u mediteranskim regijama. Od toga je AZRRI na području Istarske županije u

projekt uključio sedam malih i srednjih poljoprivredno-prehrambenih tvrtki iz sektora mesne i mliječne industrije i proizvodnje maslinovog ulja.

Edukacija

- Te su tvrtke kroz projekt dobile edukaciju o energetske učinkovitom poslovanju održanu kroz dvije radionice, energetski pregled objekata te elaborat s analizom potrošnje svih ener-

nata i vode te prijedlogom mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti u svojim objektima. Za provođenje tih aktivnosti, AZRRI je putem javnog natječaja odabrao tvrtku Rudan d.o.o. sa sjedištem u Žminju, ističe voditeljica projekta SINERGIA Jasenka Kapuralin, ujedno voditeljica razvojnih programa u AZRRI-ju.

Projektom su instalirani sustavi daljinskog mjerenja energenata u dva AZRRI-eva pogona; u rasjecaoni mesa istarskog goveda u Pazinu i uljari San Lorenzo u Vodnjanu, koji su putem Interneta spojeni na sustav za praćenje, mjerenje i verifikaciju koji se nalazi u SINERGIA energetskom helpdesku.

SINERGIA unapređuje suradnju između zemalja Mediterana kako bi se to područje transformiralo u konkurentnu makro regiju za poljoprivredno-prehrambenu industriju, osiguravajući rast i zapošljavanje, ali i za promoviranje teritorijalne jedinstvenosti i zaštite ekologije u okviru održivog razvoja. Točnije, teži se prijenosu modela energetske učinkovitosti koji će omogućiti poljoprivredno-prehrambenim malim i srednjim tvrtkama da smanje potrošnju energije uvođenjem inovativnih tehnologija u proces proizvodnje uključujući i proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora. Također, projekt SINERGIA je predstavljen u lipnju ove godine

na svjetskoj izložbi EXPO 2015 u Milanu.

Kroz projekt se uspostavio i online Sustav podrške odlučivanju (DSS), preveden na nekoliko nacionalnih jezika koji je napravljen upravo kako bi služio svim poljoprivredno-prehrambenim tvrtkama malih i srednjih poduzeća. FET (Food Energy Technology) baza podataka je online repozitorij stavki koje se mogu sortirati po sektoru, postupku proizvodnje (kuhanje, pasterizacija, sušenje, hlađenje), servisu (osvjetljenje, hlađenje, grijanje, komprimiran zrak), a sadrži trenutno dostupne najbolje tehnologije i iskustva. Uz to, kreiran je i ATLAS, popis najboljih postojećih tehnologija energetske učinkovitosti.

Online sustav

Nadalje, nabroja Kapuralin, organizirani su i nacionalni seminari za jačanje kapaciteta i radionice na kojima su prezentirani rezultati projekta te predstavljeni nacionalni help - desk servisi za podršku na temu energetske učinkovitosti.

AZRRI je prepoznala važnost kontrole potrošnje energije i vode te je jedini partner koji je u sklopu projekta, a u suradnji sa tvrtkom Rudan, na dvije lokacije instalirao sustav daljinskog nadzora potrošnje energije i vode s prikazom podataka na računalno-poslovnom sustavu Energo Monitor, a koji se koristi i u informatičko-edukativne svrhe.

Positivan učinak projekta SINERGIA vidljiv je kroz smanjenje troškova za energiju i vodu, povećanje konkurentnosti te uspostavu sustava gospodarstva energijom koji je ujedno i prvi korak prema uvođenju međunarodnog sustava upravljanja energijom - ISO 50001.